

Jerusalem v Palestině dobyť anglickými vojáky

Obklíčeno na všech stranách vojsky krále Jiřího, svaté město vyrváno bylo Turkům, kteří s křesťanskými přestávkami vládli tu více jak 1,200 let.

Londýn, 11. prosince. — And. Bonar Law, ministr financí, oznámil v poslanecké sněmovně včera, že Jerusalem, obklíčeno na všech stranách anglickými vojsky, se vzdal. Pád Jerusalema považuje se za nejvítěšnější vánoční dar, jaký mohl být dán světu demokracie a moci, bojující za spravedlnost, mír a svobodu. Pád Jerusalema znamená zároveň definitivní shroucení se tureckých snah o zmocnění se Suezského průplavu a pokusů o vpád do Egypta. V listopadu roku 1914 turecká armáda, odhadovaná na 75,000 až 250,000 mužů, postupovala na Suezský průplav a podařilo se jí proniknouti v některých bodech do značné blízkosti této umělé vodní cesty.

V prosinci roku 1915 Turci byli zatlačeni zpět až k El Arish, asi 85 mil od kanálu. V červnu Turci opět nastoupili až ku Katiehu, asi 15 mil východně od vodní cesty. Zde pak byli rozhodně poraženi. V prosinci roku 1916 Angličané dobyli El Arish a o několik dní později způsobili vážnou porážku Turkům u Maghdabahu, asi šest mil k jihu na téže frontě. O dva týdny později vstřelci byli úplně vytlačeni z Egypta a anglická vojska překročila pomezí do Palestiny. Dnes 7. března toto roku Angličané zmocnili se El Khulil, starožitného Hebronu, 15 mil jižně od Jerusalema.

Počátkem listopadu zmocnila se anglická vojska Bersaby, 40 mil od Jerusalema na jihu. Dne 7. listopadu město Gaza ocitlo se v jejich rukou a Angličané pronásledovali Turky směrem severním, když byli jim způsobili ztráty, jež odhadovány byly na více jak 10,000 mužů. Kolem 22. listopadu anglická vojska nalézala se jenom pět mil od Jerusalema na severozápadě a dne 7. prosince generál Allenby oznámil, že definitivně zmocnil se Hebronu. Jerusalem tak odříznut byl na všech stranách, vyjmaje na východě.

V sentimentálním a romantickém ohledu zmocnění se Jerusalema daleko předstihuje pád pohádčovitého Bagdadu. Moderní Jerusalem je městem asi o 60,000 obyvatelích a vyjmaje něco málo části je městem spinavým, ale v historickém zájmu pro křesťanský svět přirozeně překonává všechna jiná města ve světě. Od té doby, kdy Jošua vyrvál toto město Ježusitům a učinil je kapitolou židovského plemene, Jerusalem byl ceněnou kořistí poloviny národů světa. Postupně přešel do rukou Asyránů, Babyloňanů, Řeků, Římanů, Peršanů, Arabů, Turků a posléze ocitl se v moci potomků Richarda Lvího Srdece, který marne usiloval o jeho dobytí před více jak 700 lety. Křižáci založili království Jerusalemské v roce 1099, ale toto bylo zvráceno v roce 1187. V roce 1244 město přešlo pod kontrolu Turků, kteří udrželi se ve vládně nad ním až do nynější doby.

Dobytí Jerusalema anglickými vojsky značí konec mahomedánského panství nad tímto městem které s krátkými dvěma přestávkami trvalo více jak 1,200 let. Po 673 léta město nalézalo se v moci Turků. Posledním křesťanským panovníkem Jerusalema byl německý císař Bedřich Druhý, který panoval tu od roku 1229 do roku 1244.

Má se všeobecně za to, že pád Jerusalema bude mít značný vliv na tureckého čuaha. Ztráta posvátného místa křesťanskému světu, jehož držení bylo chloubou mohamedánů po několik století, bude mít dalekosáhlý účinek po celém Turecku.

Jerusalem padl!

Opětně křesťané zmocnili se míst, kde odehrávaly se scény, jež učinily jeby nesmrtečnými knihou knih — údolí Jozafat, hora Olivetská, potok Kedron, studna Siloamova, zahrada Getsemanská, Boží hrob, Golgotha, Kalvarie, místo, kde stával chrám Šalamounův. Jerusalem — město posvátné mohamedánům, židům i křesťanům — v jehož zdech leží pozůstatky velké civilizace minulosti, dobytý bylo křesťanským vojskem.

Jerusalem je pevností, ležící v pahorkovité krajině bývalé Judey, 2,500 stop nad hladinou mořskou. Dlouho před dobytím zaslíbené země Kanaanské Izraelity byl pevností Egyptanů. Egyptané byli vypuzeni a vládu nastoupili zde Ježusité. Tito velmi houževnatě bránili Jerusalem proti Jošnovi a jeho nástupcům, kteří zmocnili se téměř celé Palestiny. David dobyl Jerusalema a nazval je městem Davidovým, učiniv je hlavním městem své říše. Násupce jeho král Šalamoun, postavil tu proslulý chrám, vynikající bohatostí a nádherou.

V roce 701 před Kristem, asyrský král Sanherib podnikl útok na Jerusalem, ale marně města obléhal. Stejně také nezdar provázal druhý jeho pokus o dobytí města v letech 685 až 681 před Kristem, kdy jeho pokusům konec učinil mor. Teprve babylonskéma králi Nabukadnezarovi či Nabueodonozoru podařilo se po dlouhém obléhání města dobytí v roce 586 před Kristem. Těž strážlivě potrestal Izraelity. Vyhnal obyvatelstvo z města, spálil chrám i palác královský, zničil hrady, pobívil domy, vše a brány a velká množství Izraelitů odvedl do "babylonského zajetí." Jerusalem pak zůstal v troskách po delší dobu.

Teprve po návratu židů z babylonského zajetí po pádu Nabukadnezarově v roce 538 před Kristem město znovu bylo obnoveno Nehemiášem, který částečně znovu-zbudoval chrám a hrady. Dokonale obnoveny byly tyto hrady ale až po stu letech. V roce 332 před Kristem velký dobyvatel Alexandr Velký přijal vzdání se města a ponechal je neporušené. Ale již v roce 320 první Ptolemaiovec, zakladatel dynastie egyptských králů, předchůdce Cleopatry, částečně zničil město toto znovu. V rukou egyptských zůstal Jerusalem a Palestina až do roku 204 před Kristem, kdy Antiochos Třetí připojil svaté město a krajinu kolem něho k říši syrácké. Těž počínal si setrhně a obnovil opět město, ale jeho nástupce Antiochos Čtvrtý Epifanes z přičin náboženských počal židy značně pronásledovati, zbořil hrady města a dal do něho syráskou posádku.

Došlo k židovské vzpourě, kterou vedl Juda Makabejský a Šimon Makabejský, kterým v roce 164 před Kristem podařilo se znovu dobytí Jerusalema a vytlačiti cizí dobyvatele. Obnoven byl na krátkou dobu židovský stát pod vládou králů z rodu Hasmonova, kterým podařilo se i podrobiti Galileu a Peránu. Za jeho vlády město opět prosperovalo. V roce 134 před Kristem Antiochos Sedmý oblehl Jerusalem. Bryz po té pak římané, jejichž moc rychle vzrůstala, začali se mísiti do věcí židovského státu, které nebyly právě nejurovnanější.

Spory mezi Hasmonovci vedly k římskému zakročení a Pompeius, triumvir římský, dobyl města v r. 63 a jeho legie pak způsobily tu travišné krveprolití. Právě se, že na 12,000 lidí tehdy zahynulo. — Pompeius nechal zbořiti hrady, ale chrám ušetřil. Římané svěřili správu města a okolních krajin Antipatrovi, jehož syn Herodes První obdržel od Římanů titul královský a stal se zakladatelem nové dynastie. Obnovil chrám, znovuvybudoval hrady a zbudoval skvělý palác. Za Heroda narodil se Kristus. Mezi členy rodu Herodova panovala nejednotnost a skutečná vláda nalézala se v rukou římských prokurátorů či místodržících; jedním z nich byl Pilatus Pontský, za jehož vlády u křižován byl Kristus.

Židé nebyli spokojeni s římským panstvím a v roce 66 po Kristu došlo k velké vzpourě, která po značných bojích byla pokofena v roce 70 Titem Vespasianem, který srovnal Jerusalem se zemí. Při tom zahynulo tu obrovské množství lidí, které udává se až na půl milionu. Po šedesát následujících let na místě Jerusalema nalézaly se jenom trosky. Císař Hadrián založil tu v roce 130 římskou osadu, již nazval Aelia

Capitolina, do které židům vstup byl zakázán. Na místě chrámu Šalamounova zbudoval chrám Jupiterův a na místě Božího hrobu chrám Venušin. Židé v roce 135 opět se vzbouřili pod vůdcovstvím Bar Chabby, ale revolta byla potlačena římským generálem Julien Severem. Židé byli vypovězeni z Palestiny, do které začali se stěhovati Arabové.

V roce 306 císař Konstantin, jenž křesťanství učinil státním náboženstvím, zbudoval v Jerusaleme dva nádherné chrámy a v šestém století císař Justinian zbudoval tu chrám Panny Marie. Na počátku sedmého století Jerusalema značně trpěl nájezdy Peršanů, kteří v roce 614 dobyli jej pod Chosroesem Druhým. Císař Herakleios město vyrvál Peršanům v roce 636 a vstoupil vítězně do města. V roce 637 kalif Omar Abú Ubajda zmocnil se Jerusalema a později velká mešita Omarova byla zbudována na místě starožitného chrámu Šalamounova. V roce 969 dostal se Jerusalem do moci egyptských Fatimovců a v roce 1072 získali nad ním kontrolu turečtí Seldžukové, kteří ukázali se nepřátelskými ku křesťanskému obyvatelstvu.

Město zůstalo pod mahomedánským panstvím až do roku 1099, kdy dobyt bylo křižáky pod vedením Bohumíra z Bonillonu, jenž přitáhl do svaté země v čele 300,000 mužů. Po té pak nastala perioda křižáckých válek, v nichž střídali se střídavě. V roce 1187 Jerusalem dobyt byl egyptským sultánem Saladinem. Tři další křižácké výpravy vydaly se do svaté země, ale žádná z nich nesetkala se se zdarem. Od té doby, až na dvě krátké periody, nalézal se v moci mahomedánů. V roce 1229 sultán Kámil postoupil město smolou císaři Bedřichovi Druhému. V roce 1244 dobyli města Chavarezmovci, kteří ale byli nuceni ustoupiti egyptským Mamelukům. V roce 1517 dobyl Jerusalema turecký sultán Selim První, který obnovil hrady. K lepšmu rozvoji města došlo na útlak evropských mocností až po válce Krymské.

Nyni po staletích Jerusalem opět osvobozen byl od tureckého jha. Dobytím jeho zasazena byla turecká velká rána a její dalekošlá dělníky přispějí k porážce autokracie průšácké a k vítězství světové demokracie. Jaké budou dispozice se svatým městem a Palestinou, těžko předvídati.

Vyučování němčiny na školách v Lincoln zrušeno.

Lincoln, Neb., 13. prosince. — Školní rada v Lincoln omlasovala v pondělí zrušení vyučování němčiny v obecných školách a učinila studium jazyku tohoto nepovinným na školách vyšších. — Autorisovala pak dopis státní obranné radě, aby doporučila zrušení německého jazyka vyučovacího na farních školách v Lincolnu. Zprvu školní rada zdráhala se přijmouti odporu obranné rady, aby zrušila vyučování německého jazyku, majíc za to, že vyučování německému jazyku na obecných školách je nutností, aby děti německého původu nebyly pohány do farních škol. Obranná rada přijala resoluci, v které se vyslovuje proti vyučování němčiny v soukromých a denominačních školách, ježto má to špatný vliv, který nevede k náležitému a plnému ocenění amerického občanství. Žádá, aby žádnému cizímu jazyku nebylo vyučováno v soukromých a denominačních školách a aby všechny instrukce poláhány byly zákům v jazyce anglickém.

Zangwill předpovídá židovskou republiku.

Londýn, 13. prosince. — Israel Zangwill, známý zionista a židovský spisovatel, je té pevně naděje, že velký sen o židovské republice blíž se k svému uskutečnění. Neodvísil stát židovský v Palestině pod ochranou některé velké moci, Anglie anebo Spojených Států, anebo všech spojenců, je nyní větší možností, dle jeho náhledu, než kdykoliv jindy. Velké množství židovských zemědělců rádo vrátilo by se do původní své vlasti, praví Zangwill. Sálil pak dále, že není plánu shromáždi ti v Palestině židy, kteří prosperují v různých částech světa, nýbrž má zde být zřízen dobrý domov pro ty, kdož jsou potlačováni jinými národnostmi a kteří rádi přišli by do země, kde byli by volni.

PRESIDENT NARIZUJE NE-PATRNÁ OBMEZENÍ PRO PODDANÉ RAKOUSKA

Nepřiběhnutí příslušníci duální monarchie budou volni v hranicích Spojených Států.

Washington, D. C., 13. prosince. — Rakousko-uherská poddaná ve Spojených Státech, z nichž milion anebo více jsou dělníky, loyálními k větší spojeneč, budou podléhati jenom málo obmezení v důsledku války mezi Spojenými Státy a Rakousko-Uherskem. V prohlášení, včera vydané a sdělující, že stav války existuje s Rakousko-Uherskem v souhlasu s rozhodnutím kongresu, prezident Wilson prohlašuje, že nepřiběhnutí příslušníci Rakousko-Uherska, na rozdíl od Němců, mohou žiti kdekoliv a cestovati kamkoliv, ale nesmí odjížděti anebo vstupovati do Spojených Států bez povolení a ti, kdož jsou v podezření z nepřátelských aktivit, mohou býti internováni.

Tito příslušníci Rakousko-Uherska nemusi se nechat registrovati jako Němci u policejních a poštovních úřadů a nejsou vyloučeni ze 100-yardového pásma v okolí pierů, doků a skladišť, zakázaných Němcům, a nevžaduje se na nich, aby opustili distrikt Columbia.

President k něměni rozdíl mezi Němci a Rakusy veden byl dvojitým motivem. Za prvé, přišlo se k náhledu, že sympatie Ubrů, Rumunů, Poláků, Srbů, Čechů, Slováků a jiných přistěhovalců z rakousko-uherského monarchství nejsou na straně jejich širší vlastní ve válece a nejsou vinnými v kampani násilí, prováděné pod německým válečným systémem.

Za druhé, velké množství dělníků v municiích a ocelových závoděch a uhelných dolech sestává z rakouských příslušníků a bylo sledáno prakticky nemožným zavěsti proti nim pravidla, která jsou v platnosti proti Němcům.

Rím oslavuje prohlášení války Amerikon Rakousku.

Rím, 13. prosince. — Celý Rím byl v pondělí vyzdoben italskými a americkými prapory na oslavu prohlášení války Spojenými Státy proti Rakousko-Uhersku. Uspřádán byl oslavný průvod, několik mil dlouhý, v kterém nalézali se senátoři, poslanci a zástupci různých organizací, jež počehodoval na náměstí proti americkému vyslanectví, kde uspořádána byla velká demonstrace, při které kapely hrály italské a americké hymny. Vyslanec Thomas Nelson Page a jeho štáb objevili se v oknech vyslanectví a nadběhli byli pozdravováni. Měšťanstvo říma, kníže Colonna, svolal vládní zasedání ku počtu Spojených Států. V řeči své pak prohlásil, že Amerika a Italie jsou sjednoceny ve válece za svobodu, spravedlnost a civilizaci proti tyrani. Za všeobecného nadšení kníže navrhl, aby některá ulice v Rímě pojmenována byla ulicí Wilsonovou na oslavu amerického prohlášení války Rakousko-Uhersku. Vyslanec Page poděkoval za ovace a prohlásil, že Spojené Státy nemohly jinak jednati, než přispěhati na pomoc Italii ve válece, vedené pro společné ideály oběma zemím a pro svobodu, která je podstatnou podmínkou jejich existence.

Ponorka napadla španělskou loď.

Madrid, 12. prosince. — Premier Alhucemas učinil úřední oznámení, že španělský parník Claudio byl bombardován německou ponorkou, při čemž osm námořníků bylo usmrceno a množství raněno.

Trinerův kalendář Zdraví.

Krásnější než kdy před tím jest nový Trinerův nástěnný kalendář na rok 1918. Ladná postava bohyně Zdraví, s rostlinnými součástkami Trinerových léků v klíbě, tvoří střed. pět zajímavých historických obrázků znázorňuje vývoj léčby, a dva pohledy předvádějí moderní zařízení Trinerovy chemické laboratoře. Pošlete 10 centů na úhrady zásilký. Jos. Triner, výrobce Trinerova Léčivého Hořkého Vína a jiných léků, 1332-1343 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Advertisement N. T. 20-3

Lék proti kašli.

Potřebujete-li lék proti kašli, chcete lék dobrý. Nikdy nechybte, budete-li žádati časem vyzkoušený a osvědčený

Severův Balsám pro plíce

(Severa's Balsam for Lungs). Neřkejte pouze, že "chcete něco proti kašli". Zapamatujte si správné jméno a tak předejete nápodoběním. Po celých 37 roků Severův Balsám pro plíce osvědčil se v léčení kašle a nastoupení a vádce tam, kde kašel jest příznakem choroby, jako při chřipce a zápalu průdušek, křehčovím záškrtu, chrapavosti a bolavém hrdle. Jest to včejně lék pro dospělé i děti. Ceny: 25 a 50 centů — vádce v lékárnách.

Pan W. Kolodziej, z Chester, W. Va., nám napsal: "Rád bych všem, aby kupovali Severovy léky, které jsou nejlepšími a svítějšími Severův Balsám pro plíce. Nemířte-li kašly a křehčovím záškrtu v lékárnách různé léky, ale nic to nepomáhalo. Jakmile jsem však přinesl Severův Balsám pro plíce, po několika dávkách přestalý děti křehčati."

Severovy léky jsou na prodej všude v lékárnách. Žádejte výslovně jen léky Severovy. Neměřte-li je dostati se svým okolím, objednejte si je přímo od nás.

W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Iowa

BLISS and SON

Založen roku 1894

JOS. BLISS, zakladatel FRANK E. BLISS, ředitel
komisionáři živým dobytčím.
SOUTH OMAHA.

Dobře se vám vyplatí, budete-li obchodovati s naší firmou. Nasím Čechem, Henry Doležalem, jenž s Frank E. Blissem prodávají hovězí dobytek a Bill McAdamsem za pomoci Wm. Royce, již prodávají prasata, bude váš dobytek prodán dobře a opatřen dobře, když jej pošlete na: BLISS & SON.

Zlatá žila

Přistál - Zaplaťte až se vyléčíte

Mimě oběťování nádob, který vyřídí slanou žilu, pláči a jiné vředy, nachází v krátkém čase a bez nepříjemné restituce opatření. Žilná chirurgie, etc., nebo již upravené postoupit se nepoužívá. Vředy vzniklé v haldím případě, který je přístal pro oběťování a žilno genitru se neplatí, dokud nemocný není vyléčen. Přístal se pro křehčí v haldím nemoc se směřy a dostředněm více než 1,000 vynikajících lidí, kteří byli zcela vyléčeni.

Dr. E. R. TARRY, 240 Bee Bldg., OMAHA, NEB.

F. DVORÁK, prodáváč vepřů — JOE FLOOD, prodáváč dobytka.
Tel.: So. 3780. Tel.: So. 1072.
AL. POWELL, prodáváč ovci.

Dvořák Commission Co.

Telefonujte neb pište nám a obdržite bezodkladnou odpověď.
Telefon: So. 607 — Room 217 Exchange Bldg. — So. Omaha.

Nejlépeším místem k nakupování stavebního dříví, jest
České dřevařské ohrada,
Chicago Lumber Co.,
na 14. a Maray ul., Omaha, Neb.
Čestí prodavači Vás vždy ochotně a vzorně obalouží.

Tímto oznamuji všem četným starým i novým příznivcům, že vlastním

HOTEL "PRAHA"

ktej jest úplně znovu vypraven všim vnitřním zařízením, vkusně dekorován a kde krajané, zavítají do Omahy, nalézouo nyní ládnou obaluh a pohodlí to nejlepší. Chutná jídla a pravé české kuchyně vždy vás uspokojí. O přístěh místních i venkovních krajanů utivě žádá

JOSEF PIVONKA

Boh 13. a William ul. OMAHA, NEBRASKA
t-28-4

'Fremo'

velkolepý nápoj na uhasení žízne
Jest zdravý a osvěžující.
Jistě se ptejte po "Fremo", kdykoliv máte žízeň. Vyráběné a láhvované
Fremont Beverage Co., Fremont, Neb.

Bliss & Wellman

kommissionáři dobytčím
Exchange Building, Stock Yards Station,
SOUTH SIDE OMAHA, NEBRASKA.

Jame již v tomto obchodu 20 roků. Naše vlastní zkušenost a znalost ve spojení se silami, které pro nás pracují, — mají též dlouholetou zkušenost. A proto můžete a důvěru se na nás spolehnouti, nám věřiti. Učinili jame 6 millionů dolarů obratu obchodního v této době, což do svědění, že zastátele máji v nás důvěru a že jame jim získali ty nejvyšší ceny za jakost dobytka, jež trh poskytoval.